

๓. ที่ปรึกษารัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๔. อธิบดีกรมทรัพยากรน้ำบาดาล
๕. อธิบดีกรมควบคุมมลพิษ
๖. อธิบดีกรมป่าไม้
๗. อธิบดีกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
๘. ผู้อำนวยการสำนักฝนหลวงและการบินเกษตร
๙. เจ้ากรมอุทกศาสตร์

ผู้เข้าร่วมประชุม

๑. นายนิธิเกรียง อ่อนท้วม ผู้อำนวยการกองทรัพยากรน้ำ การประปานครหลวง
๒. เจ้าหน้าที่กรมทรัพยากรน้ำ จำนวน ๑๐ คน

เริ่มประชุมเวลา ๑๑.๐๐ น.

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานแจ้งให้ที่ประชุมทราบ

เนื่องจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และอธิบดีกรมทรัพยากรน้ำติดราชการ จึงมอบหมายให้ผมนำมาดำเนินการประชุมแทน

มติที่ประชุม : รับทราบ

ระเบียบวาระที่ ๒ เรื่องรับรองรายงานการประชุม ครั้งที่ ๕/๒๕๕๕

มติที่ประชุม : รับรองรายงานการประชุม ครั้งที่ ๕/๒๕๕๕ โดยไม่มีการแก้ไข

ระเบียบวาระที่ ๓ เรื่องเพื่อทราบและพิจารณา

๓.๑ รายงานสถานการณ์น้ำ สถานการณ์ภัยแล้ง และการดำเนินการแก้ไขปัญหา

หน่วยงานต่างๆ ในคณะอนุกรรมการติดตามและแก้ไขปัญหาเรื่องน้ำ ได้รายงานสถานการณ์น้ำ สถานการณ์ภัยแล้ง และการดำเนินการแก้ไขปัญหาดังนี้

๑) กรมทรัพยากรน้ำ

นายเผด็จ แสงสว่าง แทนผู้อำนวยการศูนย์ป้องกันวิกฤติน้ำ กรมทรัพยากรน้ำ อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ รายงานสถานการณ์น้ำในภาพรวม ดังนี้

๑.๑) สถานการณ์น้ำฝน

- ปริมาณฝนสะสมในรอบสัปดาห์ (๑๕ - ๒๑ เมษายน ๒๕๕๕) ทั่วประเทศ มีค่าเฉลี่ย ๒๒.๖๑ มม.

- ปริมาณฝนเฉลี่ยสะสมรายเดือน (ณ วันที่ ๒๑ เมษายน ๒๕๕๕)

• ภาคเหนือ = ๑๐๔.๙๑ มม. น้อยกว่าปี ๒๕๕๔ อยู่ ๑๐๖.๑๕ มม. และมากกว่าค่าเฉลี่ย ๓๐ ปี อยู่ ๑๑.๔๖ มม.

• ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ = ๑๕๖.๕๘ มม. มากกว่าปี ๒๕๕๔ อยู่ ๕๙.๘๗ มม. และมากกว่าค่าเฉลี่ย ๓๐ ปี อยู่ ๓๕.๒๖ มม.

• ภาคกลาง = ๑๐๘.๐๓ มม. น้อยกว่าปี ๒๕๕๔ อยู่ ๘๙.๖๖ มม. และน้อยกว่าค่าเฉลี่ย ๓๐ ปี อยู่ ๑๐.๙๙ มม.

- ภาคตะวันออก = ๑๘๖.๐๙ มม. น้อยกว่าปี ๒๕๕๔ อยู่ ๙๑.๐๙ มม. และมากกว่าค่าเฉลี่ย ๓๐ ปี อยู่ ๑๖.๑๙ มม.

- ภาคตะวันตก = ๙๒.๙๘ มม. น้อยกว่าปี ๒๕๕๔ อยู่ ๑๐๐.๔๗ มม. และน้อยกว่าค่าเฉลี่ย ๓๐ ปี อยู่ ๑๒.๑๓ มม.

- ภาคใต้ = ๕๗๕.๖๘ มม. น้อยกว่าปี ๒๕๕๔ อยู่ ๒๐๑.๓๕ มม. และมากกว่าค่าเฉลี่ย ๓๐ ปี อยู่ ๓๒๕.๐๑ มม.

- ปริมาณฝนสะสมรายปี ๒๕๕๕ (ณ วันที่ ๒๑ เมษายน ๒๕๕๕) ทั้งประเทศ มีค่าเฉลี่ย ๒๓๙.๕๘ มม. น้อยกว่าฝนสะสมรายปี ๒๕๕๔ (๓๒๕.๓๓) อยู่ ๘๕.๗๕ มม. และมากกว่าฝนสะสมเฉลี่ย ๓๐ ปี (๑๕๖.๐๑) อยู่ ๘๓.๕๗ มม.

๑.๒) สถานการณ์น้ำในอ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่ วันที่ ๒๒ เมษายน ๒๕๕๕ ปริมาณน้ำทั้งประเทศ = ๔๐,๘๑๑ ล้าน ลบ.ม. คิดเป็น ๕๘ % ของความจุเก็บกัก มากกว่าปี ๒๕๕๔ (๓๗,๖๒๙) อยู่ ๓,๑๘๒ ล้าน ลบ.ม. คิดเป็น ๔ % และมากกว่าปี ๒๕๔๙ (๓๗,๓๑๑) อยู่ ๓,๕๐๐ ล้าน ลบ.ม. คิดเป็น ๕ %

- เขื่อนที่มีปริมาณน้ำเก็บกักมากกว่าร้อยละ ๘๐ มีจำนวน ๑ แห่ง คือ เขื่อนบางลาง

- เขื่อนที่มีปริมาณน้ำเก็บกักระหว่างร้อยละ ๕๐ - ๘๐ มีจำนวน ๑๗ แห่ง ประกอบด้วย เขื่อนภูมิพล สิริกิติ์ แมกซ์สมบูรณ์ชล กิวลม กิวคอหมา น้ำอูน ลำตะคอง มูลบุน ลำชะละ ลำนางรอง สิรินคร กระเสียว ศรีนครินทร์ วชิราลงกรณ บางพระ หนองปลาไหล และรัชชประภา

- เขื่อนที่มีปริมาณน้ำเก็บกักน้อยกว่าร้อยละ ๕๐ มีจำนวน ๑๕ แห่ง ประกอบด้วย เขื่อนแม่กวงอุดมธารา น้ำพุ อุลรัตน์ ลำปาว ลำพระเพลิง คลองสีเฒ่า ประแสร์ แก่งกระจาน แควน้อยบำรุงแดน ห้วยหลวง จุฬารักษ์ ป่าสักชลสิทธิ์ ทับเสลา ชุนด่านปราการชล และปราณบุรี

๑.๓) สภาพน้ำในแม่น้ำสายสำคัญส่วนใหญ่อยู่ในเกณฑ์ปกติ มีปริมาณน้ำน้อย

๑.๔) การคาดการณ์ภัยแล้งในปี ๒๕๕๕ พิจารณาจากสภาพความขาดแคลนน้ำ และต้นทุนน้ำที่มีอยู่ รวมถึงการนำน้ำไปใช้ (Demand - Supply - Logistics) ๖ ปัจจัยหลัก (ค่าเปอร์เซ็นต์ ถ่วงน้ำหนัก) ดังนี้

- ปริมาณฝนสะสมปี ๒๕๕๔ เทียบกับค่าฝนเฉลี่ย ๓๐ ปี (๑๐ %)
- ฝนทิ้งช่วง ตั้งแต่เดือนตุลาคม ๒๕๕๔ - ปัจจุบัน (๒๐ %)
- ระดับน้ำในลำน้ำสายหลัก (๒๐ %)
- ปริมาณน้ำในอ่างเก็บน้ำ (๑๕ %)
- พื้นที่ที่ขาดแคลนน้ำอุปโภค - บริโภค - น้ำบาดาล (๒๐ %)
- พื้นที่ประสบปัญหาภัยแล้งซ้ำซากปี ๒๕๔๘ - ๒๕๕๔ (๑๕ %)

การคาดการณ์พื้นที่เสี่ยงภัยแล้ง ณ วันที่ ๒๓ เมษายน ๒๕๕๕ พื้นที่เสี่ยงภัยแล้งมาก จำนวน ๑ จังหวัด คือ จังหวัดอุทัยธานี พื้นที่เสี่ยงภัยแล้งปานกลาง จำนวน ๒๕ จังหวัด ประกอบด้วย จังหวัดเชียงใหม่ เชียงราย พะเยา แม่ฮ่องสอน เพชรบูรณ์ กำแพงเพชร นครสวรรค์ ลำพูน สุรินทร์ อุบลราชธานี หนองคาย เลย นครพนม ยโสธร ชัยภูมิ อำนาจเจริญ มหาสารคาม ขอนแก่น ศรีสะเกษ นครราชสีมา ปราจีนบุรี จันทบุรี สระแก้ว ราชบุรี และประจวบคีรีขันธ์

๑.๕) การเตรียมรับสถานการณ์ภัยแล้งปี ๒๕๕๕ ของหน่วยงานต่างๆ

- มาตรการบรรเทาภัยแล้งปี ๒๕๕๕ ประกอบด้วย

- การกำหนดพื้นที่ปลูกข้าวนาปรังให้เหมาะสมกับปริมาณน้ำในอ่างเก็บน้ำ

โดยกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

- การเตรียมการจัดทำแผนหลวงในพื้นที่ประสบภัยแล้ง โดยสำนักแผนหลวงและการบินเกษตร
- การบริหารจัดการน้ำให้มีประสิทธิภาพ สำรวจแหล่งน้ำ และวางแผนการใช้น้ำในช่วงฤดูแล้ง
- การก่อสร้างฝายต้นน้ำ โดยกรมทรัพยากรน้ำ กรมป่าไม้ และกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช
- การเจาะบ่อบาดาลในพื้นที่ประสบภัยแล้ง โดยกรมทรัพยากรน้ำบาดาลและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- การฟื้นฟูอนุรักษ์แหล่งน้ำธรรมชาติ ซ่อมแซม และก่อสร้างระบบประปาหมู่บ้าน โดยกรมทรัพยากรน้ำ และกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
- เตรียมน้ำสะอาดสำหรับแจกจ่ายในพื้นที่ประสบภัยแล้ง โดยการประปาส่วนภูมิภาค กรมทรัพยากรน้ำ กรมทรัพยากรน้ำบาดาล และกองบัญชาการทหารสูงสุด
- การสนับสนุนรถยนต์แจกจ่ายน้ำและเครื่องสูบน้ำในพื้นที่ประสบภัยแล้ง โดยกรมทรัพยากรน้ำ กรมทรัพยากรน้ำบาดาล กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กรมชลประทาน การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย กองบัญชาการทหารสูงสุด และกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
- การสร้างการมีส่วนร่วมของชุมชน
 - รณรงค์ให้ประชาชนตระหนักในปัญหาภัยแล้งและการประหยัดน้ำ
 - ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนรับทราบข้อมูลสถานการณ์น้ำในพื้นที่
 - ประสานงานด้านข้อมูลปัญหาภัยแล้งจากพื้นที่
 - ประชาสัมพันธ์การนำน้ำที่ใช้แล้วมาบำบัดเพื่อกลับมาใช้ประโยชน์
 - ประชาสัมพันธ์ให้ปลูกพืชเศรษฐกิจที่ใช้น้ำน้อย
 - ร่วมกันกำจัดวัชพืชเพื่อลดการระเหยของน้ำ
 - ร่วมกันลดการก่อให้เกิดมลพิษในน้ำ
 - อบรมและเตรียมความพร้อมให้กับผู้ประกอบการอาชีพเลี้ยงปลา
 - ติดตามตรวจสอบคุณภาพน้ำในแม่น้ำสายหลักและลำน้ำสาขา
 - แจ้งเตือนภัยคุณภาพน้ำ

๒) กรมอุตุนิยมวิทยา

ผู้แทนกรมอุตุนิยมวิทยา รายงานการคาดการณ์สภาพอากาศให้ที่ประชุมทราบ ดังนี้

๒.๑) ช่วงวันที่ ๒๓ - ๒๕ เมษายน ๒๕๕๕ ประเทศไทยตอนบนมีอากาศร้อนและมีอากาศร้อนจัดบางแห่ง บริเวณภาคเหนือและภาคกลาง มีฝนฟ้าคะนองเป็นแห่งๆ กับมีลมกระโชกแรงในบางพื้นที่

๒.๒) ช่วงวันที่ ๒๖ - ๒๙ เมษายน ๒๕๕๕ บริเวณความกดอากาศสูงจากประเทศจีนระลอกใหม่จะแผ่ลงมาปกคลุมภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทยและทะเลจีนใต้ ทำให้ประเทศไทยตอนบนมีพายุฤดูร้อนเกิดขึ้น โดยมีลักษณะของพายุฝนฟ้าคะนองเป็นแห่งๆ ถึงกระจาย กับมีลมกระโชกแรงและลูกเห็บตกบางแห่ง สำหรับภาคใต้มีลมตะวันตกเฉียงใต้พัดปกคลุม ทำให้มีฝนฟ้าคะนองกระจายเกือบทั่วไป และมีฝนตกหนักได้บางแห่งบริเวณภาคใต้ฝั่งตะวันตกตลอดช่วง

๓) กรมชลประทาน

ผู้แทนกรมชลประทาน รายงานให้ที่ประชุมทราบ ดังนี้

๓.๑) สภาพน้ำในอ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่และขนาดกลางทั่วประเทศ จำนวน ๔๐๐ แห่ง ณ วันที่ ๒๒ เมษายน ๒๕๕๕ ปริมาณน้ำทั้งหมด = ๔๒,๙๒๘ ล้าน ลบ.ม. คิดเป็น ๕๘ % ของความจุอ่าง มากกว่าปี ๒๕๕๔ (๓๙,๘๓๕) = ๓,๐๙๓ ล้าน ลบ.ม. ปริมาณน้ำใช้การได้ปี ๒๕๕๕ = ๑๙,๑๑๒ ล้าน ลบ.ม. คิดเป็น ๒๖ % ของความจุอ่าง

๓.๒) การเปรียบเทียบปริมาณน้ำในอ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่และขนาดกลางทั้งประเทศ ปี ๒๕๕๔ กับปี ๒๕๕๕ ณ วันที่ ๒๒ เมษายน ๒๕๕๕ แบ่งเป็นรายภาค ดังนี้

- ภาคเหนือ ปริมาณน้ำในอ่างฯ (๕๘ แห่ง) รวม ๑๓,๒๐๘ ล้าน ลบ.ม. คิดเป็น ๕๒ % ของความจุอ่าง มากกว่าปี ๒๕๕๔ (๑๑,๙๑๗) ล้าน ลบ.ม.) = ๑,๒๙๑ ล้าน ลบ.ม.

- ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ปริมาณน้ำในอ่างฯ (๒๓๔ แห่ง) รวม ๔,๕๘๔ ล้าน ลบ.ม. คิดเป็น ๔๕ % ของความจุอ่าง มากกว่าปี ๒๕๕๔ (๔,๔๐๔ ล้าน ลบ.ม.) = ๑๘๐ ล้าน ลบ.ม.

- ภาคกลาง ปริมาณน้ำในอ่างฯ (๑๒ แห่ง) รวม ๔๕๑ ล้าน ลบ.ม. คิดเป็น ๓๖ % ของความจุอ่าง น้อยกว่าปี ๒๕๕๔ (๕๘๐ ล้าน ลบ.ม.) = ๑๒๙ ล้าน ลบ.ม.

- ภาคตะวันตก ปริมาณน้ำในอ่างฯ (๙ แห่ง) รวม ๑๘,๑๔๕ ล้าน ลบ.ม. คิดเป็น ๖๘ % ของความจุอ่าง มากกว่าปี ๒๕๕๔ (๑๖,๒๓๐ ล้าน ลบ.ม.) = ๑,๙๑๕ ล้าน ลบ.ม.

- ภาคตะวันออก ปริมาณน้ำในอ่างฯ (๕๒ แห่ง) รวม ๘๓๔ ล้าน ลบ.ม. คิดเป็น ๔๖ % ของความจุอ่าง น้อยกว่าปี ๒๕๕๔ (๙๙๒ ล้าน ลบ.ม.) = ๑๕๘ ล้าน ลบ.ม.

- ภาคใต้ ปริมาณน้ำในอ่างฯ (๓๕ แห่ง) รวม ๕,๗๐๖ ล้าน ลบ.ม. คิดเป็น ๖๖ % ของความจุอ่าง น้อยกว่าปี ๒๕๕๔ (๕,๗๑๒ ล้าน ลบ.ม.) = ๖ ล้าน ลบ.ม.

๓.๓) ปริมาณน้ำในเขื่อนที่สำคัญต่างๆ ณ วันที่ ๒๒ เมษายน ๒๕๕๕

- เขื่อนภูมิพล ความจุเก็บกักปกติ ๑๓,๔๖๒ ล้าน ลบ.ม. ปริมาณน้ำปี ๒๕๕๕ = ๗,๐๑๘ ล้าน ลบ.ม. คิดเป็น ๕๒ % ของความจุอ่าง น้ำใช้การได้ = ๓,๒๑๘ ล้าน ลบ.ม. ปี ๒๕๕๔ = ๖,๐๕๐ ล้าน ลบ.ม. คิดเป็น ๔๕ % ของความจุอ่าง ผลต่างปี ๒๕๕๔ กับปี ๒๕๕๕ = ๙๖๘ ล้าน ลบ.ม. ปริมาณน้ำไหลเข้า = ๐.๐๐ ล้าน ลบ.ม. ปริมาณน้ำระบาย ๓๒ ล้าน ลบ.ม. รับน้ำได้อีก ๖,๔๔๔ ล้าน ลบ.ม.

- เขื่อนสิริกิติ์ ความจุเก็บกักปกติ ๙,๕๐๐ ล้าน ลบ.ม. ปริมาณน้ำปี ๒๕๕๕ = ๕,๑๐๔ ล้าน ลบ.ม. คิดเป็น ๕๔ % ของความจุอ่าง น้ำใช้การได้ = ๒,๒๕๔ ล้าน ลบ.ม. ปี ๒๕๕๔ = ๔,๗๙๔ ล้าน ลบ.ม. คิดเป็น ๕๐ % ของความจุอ่าง ผลต่างปี ๒๕๕๔ กับปี ๒๕๕๕ = ๓๑๐ ล้าน ลบ.ม. ปริมาณน้ำไหลเข้า = ๑.๙๔ ล้าน ลบ.ม. ปริมาณน้ำระบาย ๑๘.๐๓ ล้าน ลบ.ม. รับน้ำได้อีก ๔,๔๐๖ ล้าน ลบ.ม.

- เขื่อนป่าสักชลสิทธิ์ ความจุเก็บกักสูงสุด ๙๖๐ ล้าน ลบ.ม. ปริมาณน้ำปี ๒๕๕๕ = ๒๓๓ ล้าน ลบ.ม. คิดเป็น ๓๐ % ของความจุอ่าง น้ำใช้การได้ = ๒๓๐ ล้าน ลบ.ม. ปี ๒๕๕๔ = ๓๑๖ ล้าน ลบ.ม. คิดเป็น ๔๐ % ของความจุอ่าง ผลต่างปี ๒๕๕๔ กับปี ๒๕๕๕ = ๘๓ ล้าน ลบ.ม. ปริมาณน้ำไหลเข้า = ๐.๐๐ ล้าน ลบ.ม. ปริมาณน้ำระบาย ๒.๒๓ ล้าน ลบ.ม. รับน้ำได้อีก ๕๕๒ ล้าน ลบ.ม.

- เขื่อนแควน้อยบำรุงแดน ความจุเก็บกักสูงสุด ๙๓๙ ล้าน ลบ.ม. ปริมาณน้ำปี ๒๕๕๕ = ๒๖๕ ล้าน ลบ.ม. คิดเป็น ๒๘ % ของความจุอ่าง น้ำใช้การได้ = ๒๒๒ ล้าน ลบ.ม. ปี ๒๕๕๔ = ๒๕๕ ล้าน ลบ.ม. คิดเป็น ๒๗ % ของความจุอ่าง ผลต่างปี ๒๕๕๔ กับปี ๒๕๕๕ = ๑๐ ล้าน ลบ.ม. ปริมาณน้ำไหลเข้า = ๐.๙๓ ล้าน ลบ.ม. ปริมาณน้ำระบาย ๐.๘๖ ล้าน ลบ.ม. รับน้ำได้อีก ๖๗๔ ล้าน ลบ.ม.

๓.๔) สถานการณ์น้ำท่าในลำน้ำสายหลัก วันที่ ๒๒ เมษายน ๒๕๕๕ ส่วนใหญ่อยู่ในเกณฑ์ปกติ ซึ่งน้ำท่าที่มีปริมาณน้ำน้อยอยู่บริเวณเหนือเขื่อน ส่วนน้ำท่าบริเวณใต้เขื่อนอยู่ในเกณฑ์ปกติ

๓.๕) ผลการจัดสรรน้ำเพื่อการเพาะปลูกพืชฤดูแล้งปี ๒๕๕๔/๒๕๕๕ (ข้อมูล ณ วันที่ ๑๒ เมษายน ๒๕๕๕) มีรายละเอียดสรุปได้ ดังนี้

- พื้นที่ทั้งประเทศ วางแผนการเพาะปลูกพืชฤดูแล้ง จำนวน ๑๙.๒๓ ล้านไร่ แบ่งออกเป็นข้าวนาปรัง ๑๖.๗๐ ล้านไร่ พืชไร่ - พืชผัก ๒.๕๓ ล้านไร่ และมีแผนการใช้น้ำทั้งสิ้น ๓๑,๙๐๐ ล้าน ลบ.ม. โดยมีผลการเพาะปลูกแล้ว ๑๘.๘๘ ล้านไร่ คิดเป็นร้อยละ ๙๘ และใช้น้ำไปแล้วทั้งสิ้น ๓๒,๐๓๗ ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐ ซึ่งขณะนี้ได้สิ้นสุดการปลูกพืชฤดูแล้งแล้ว

- พื้นที่ลุ่มน้ำเจ้าพระยา วางแผนการเพาะปลูกพืชฤดูแล้ง จำนวน ๑๐ ล้านไร่ แบ่งออกเป็นข้าวนาปรัง ๙.๖๐ ล้านไร่ พืชไร่ - พืชผัก ๐.๔๐ ล้านไร่ และมีแผนการใช้น้ำทั้งสิ้น ๑๓,๒๒๐ ล้าน ลบ.ม. โดยมีผลการเพาะปลูกแล้ว ๑๐.๐๗ ล้านไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑๐๑ และใช้น้ำไปแล้วทั้งสิ้น ๓๒,๐๓๗ ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ ๑๐๙ ซึ่งขณะนี้ได้สิ้นสุดการปลูกพืชฤดูแล้งแล้ว

๓.๖) แผนการส่งเครื่องสูบน้ำเคลื่อนที่เพื่อช่วยเหลือการเพาะปลูกพืชฤดูแล้งปี ๒๕๕๔/๒๕๕๕ จำนวนทั้งสิ้น ๑,๕๙๕ เครื่อง แยกออกเป็น ภาคเหนือ จำนวน ๒๕๗ เครื่อง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน ๕๑๓ เครื่อง ภาคกลาง ภาคตะวันออก และภาคตะวันตก จำนวน ๔๖๑ เครื่อง ภาคใต้ จำนวน ๓๐๙ เครื่อง และสำรองส่วนกลาง จำนวน ๕๕ เครื่อง

๓.๗) แผนการส่งรถยนต์บรรทุกน้ำเพื่อช่วยเหลือการอุปโภคบริโภคในช่วงฤดูแล้ง จำนวนทั้งสิ้น ๒๔๐ คัน แยกออกเป็น ภาคเหนือ จำนวน ๕๕ คัน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน ๙๐ คัน ภาคกลาง ภาคตะวันออก และภาคตะวันตก จำนวน ๕๙ คัน และภาคใต้ จำนวน ๓๖ คัน

๓.๘) ผลการส่งเครื่องสูบน้ำเพื่อช่วยเหลือตามพื้นที่ (๒๒ เมษายน ๒๕๕๕) รวมทั้งสิ้น ๖๙๓ เครื่อง เป็นการช่วยเหลือภัยแล้ง (นาปี นาปรัง พืชไร่ อุปโภค บริโภค) แยกออกเป็น ภาคเหนือ จำนวน ๒๐๔ เครื่อง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน ๒๖๕ เครื่อง ภาคกลาง ภาคตะวันตก และภาคตะวันออก จำนวน ๑๒๒ เครื่อง และภาคใต้ จำนวน ๑๐๒ เครื่อง

๔) การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (กฟผ.)

ผู้แทนการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย รายงานสถานการณ์น้ำในอ่างเก็บน้ำของ กฟผ. (ณ วันที่ ๒๒ เมษายน ๒๕๕๕) ให้ที่ประชุมทราบ ดังนี้

๔.๑) ปริมาณน้ำในอ่างรวมทุกภาค = ๓๗,๒๒๔ ล้าน ลบ.ม. คิดเป็น ๖๑ % ของความจุอ่าง มากกว่าปี ๒๕๕๔ = ๓,๐๐๐ ล้าน ลบ.ม. คิดเป็น ๙ % แยกเป็นรายภาค ดังนี้

- ภาคเหนือ (ภูมิพลและสิริกิติ์) มีปริมาณน้ำ = ๑๒,๐๗๕ ล้าน ลบ.ม. คิดเป็น ๕๓ % ของความจุอ่าง มากกว่าปี ๒๕๕๔ = ๑,๒๔๐ ล้าน ลบ.ม. คิดเป็น ๑๑ %

- ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (อุบลรัตน์ สิรินคร จุฬารักษ์ น้ำพุง และห้วยกุ่ม) มีปริมาณน้ำ = ๒,๐๖๗ ล้าน ลบ.ม. คิดเป็น ๔๔ % ของความจุอ่าง น้อยกว่าปี ๒๕๕๔ = ๑๑๑ ล้าน ลบ.ม. คิดเป็น ๕ %

- ภาคกลางและภาคตะวันตก (ศรีนครินทร์ ท่าทุ่งนา และวชิราลงกรณ์) มีปริมาณน้ำ = ๑๘,๐๘๓ ล้าน ลบ.ม. คิดเป็น ๖๘ % ของความจุอ่าง มากกว่าปี ๒๕๕๔ = ๑,๙๔๖ ล้าน ลบ.ม. คิดเป็น ๑๒ %

- ภาคใต้ (รัชชประภาและบางยาง) มีปริมาณน้ำ = ๔,๙๙๙ ล้าน ลบ.ม. คิดเป็น ๗๐ % ของความจุอ่าง น้อยกว่าปี ๒๕๕๔ = ๗๕ ล้าน ลบ.ม. คิดเป็น ๑.๕ %

๔.๒) การปรับแผนการระบายน้ำเขื่อนภูมิพลและสิริกิติ์ (เดือนเมษายน ๒๕๕๕)

ดังนี้

- เขื่อนภูมิพล แผนการระบายน้ำเบื้องต้น = ๗๕๘ ล้าน ลบ.ม. ปรับแผนการระบายน้ำครั้งที่ ๑ เพื่อพร่องน้ำในอ่างให้ได้ตามเป้าหมายที่ระดับ ๔๕ % ของความจุอ่าง = ๑,๗๑๐ ล้าน ลบ.ม. ผลต่างจากแผนเบื้องต้น = ๙๕๒ ล้าน ลบ.ม. ปรับแผนการระบายน้ำครั้งที่ ๒ เพื่อลดความเสี่ยงภัยแล้ง = ๘๘๕ ล้าน ลบ.ม. ผลต่างจากแผนเบื้องต้น = ๑๒๗ ล้าน ลบ.ม. วันที่ ๒๓ - ๓๐ เมษายน ๒๕๕๕ มีแผนการระบายน้ำวันละ ๑๔ ล้าน ลบ.ม.

- เขื่อนสิริกิติ์ แผนการระบายน้ำเบื้องต้น = ๕๓๗ ล้าน ลบ.ม. ปรับแผนการระบายน้ำครั้งที่ ๑ เพื่อพร่องน้ำในอ่างให้ได้ตามเป้าหมายที่ระดับ ๔๕ % ของความจุอ่าง = ๑,๒๐๐ ล้าน ลบ.ม. ผลต่างจากแผนเบื้องต้น = ๖๖๓ ล้าน ลบ.ม. ปรับแผนการระบายน้ำครั้งที่ ๒ เพื่อลดความเสี่ยงภัยแล้ง = ๗๔๕ ล้าน ลบ.ม. ผลต่างจากแผนเบื้องต้น = ๒๐๘ ล้าน ลบ.ม. วันที่ ๒๓ - ๓๐ เมษายน ๒๕๕๕ มีแผนการระบายน้ำวันละ ๑๘ ล้าน ลบ.ม.

ทั้งนี้ จากแผนการระบายน้ำ รวม = ๑๓,๒๑๘ ล้าน ลบ.ม. ระบายน้ำตั้งแต่วันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ - ๒๓ เมษายน ๒๕๕๕ ไปแล้ว = ๑๒,๙๖๒ ล้าน ลบ.ม. คงเหลือที่ต้องระบายอีก ๒๕๖ ล้าน ลบ.ม.

๔.๓) คาดการณ์สถานการณ์น้ำในเขื่อนภูมิพลและสิริกิติ์ (ณ วันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๕๕) ดังนี้

- เขื่อนภูมิพล จะมีปริมาณน้ำใช้งานได้ = ๓,๑๑๘ ล้าน ลบ.ม. สามารถรับน้ำได้อีก = ๖,๕๔๔ ล้าน ลบ.ม.

- เขื่อนสิริกิติ์ จะมีปริมาณน้ำใช้งานได้ = ๒,๑๔๓ ล้าน ลบ.ม. สามารถรับน้ำได้อีก = ๔,๕๑๗ ล้าน ลบ.ม.

๔.๔) การให้บริการน้ำสำหรับการอุปโภคบริโภคเพื่อช่วยเหลือภัยแล้ง หน่วยงานต่างๆ ได้จัดเตรียมรถบรรทุกน้ำ ขนาดความจุ ๖,๐๐๐ ลิตร จำนวน ๒๓ คัน และขนาดความจุ ๑๒,๐๐๐ ลิตร จำนวน ๒ คัน รวม ๒๕ คัน ไว้คอยบริการแก่ราษฎรที่ประสบภัยแล้งที่อาศัยอยู่บริเวณรอบเขื่อนการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย

๕) กรมทรัพยากรธรณี

ผู้แทนกรมทรัพยากรธรณี รายงานและนำเสนอเอกสารการออกประกาศเตือนภัยและการตรวจวัดปริมาณน้ำฝนโดยเครือข่ายของกรมทรัพยากรธรณี ให้ที่ประชุมทราบ ดังนี้

๕.๑) กรมทรัพยากรธรณีได้ออกประกาศฉบับที่ ๘/๒๕๕๕ ขอให้อาสาสมัครเครือข่ายกรมทรัพยากรธรณีและประชาชนทั่วไปเฝ้าระวังภัยดินถล่มและน้ำป่าไหลหลากระหว่างวันที่ ๒๑ - ๒๒ เมษายน ๒๕๕๕ ในพื้นที่เสี่ยงภัยอำเภอเมือง เขาคันทรง จังหวัดกระบี่ และอำเภอตะกั่วป่า ท้ายเหมือง คุระบุรี กะปง จังหวัดพังงา เนื่องจากมีฝนตกหนักอย่างต่อเนื่องและมีน้ำหลากในบางพื้นที่ ทั้งนี้ ได้ขอให้อาสาสมัครเครือข่ายเตรียมความพร้อมเฝ้าระวังและวัดปริมาณน้ำฝนอย่างต่อเนื่อง หากเกิดเหตุให้แจ้งเตือนสถานการณ์ให้ประชาชนในหมู่บ้านได้รับทราบ และให้แจ้งศูนย์ปฏิบัติการธรณีพิบัติภัยและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง พร้อมปฏิบัติตามแผนเฝ้าระวังที่ได้มีการอบรมไว้

๕.๒) การตรวจวัดปริมาณน้ำฝน (วันที่ ๒๑ เมษายน ๒๕๕๕ เวลา ๐๙.๓๐ น.)

- บ้านลำรู่ ตำบลลำแก่น อำเภอท้ายเหมือง และบ้านบางเนียง ตำบลคึกคัก อำเภอตะกั่วป่า จังหวัดพังงา วัดปริมาณน้ำฝนได้ ๒๒๐ และ ๑๕๐ มม. ตามลำดับ

/- บ้านเขาขาว...

- บ้านเขาขาว ตำบลเขาคราม อำเภอเมือง จังหวัดกระบี่ วัดปริมาณน้ำฝนได้ ๔๕ มม.
- บ้านห้วยลึก ตำบลช่อง อำเภอนาโยง จังหวัดตรัง วัดปริมาณน้ำฝนได้ ๓๒ มม.
- บ้านปลายน้ำ ตำบลลำพูน อำเภอบ้านนาสาร จังหวัดสุราษฎร์ธานี วัดปริมาณน้ำฝนได้ ๓๐ มม.
- บ้านธารปลิว ตำบลทุ่งหว้า อำเภอทุ่งหว้า จังหวัดพัทลุง วัดปริมาณน้ำฝนได้ ๒๐ มม.

๖) สำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ

ผู้แทนสำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ รายงานให้ที่ประชุมทราบว่า ดร.อานนท์ สนิทวงศ์ ณ อยุธยา ผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ เดินทางไปยังประเทศอิตาลีเพื่อทำสัญญาซื้อระบบภาพถ่ายดาวเทียมแบบ SAR ที่ถ่ายจากดาวเทียมในโครงการ COSMO SKYMED ประกอบด้วยดาวเทียมถ่ายภาพ จำนวน ๔ ดวง ปัจจุบันอยู่บนวงโคจรแล้ว มีข้อดี คือ สามารถถ่ายภาพและได้ภาพในมุมที่ต่ำกว่าดาวเทียม RADARSAT สามารถถ่ายภาพ SAR ได้หลายรูปแบบ และมีอัตราการโคจรผ่านประเทศไทย ๔ – ๖ ครั้งต่อวัน ทำให้สามารถถ่ายภาพได้จำนวนมาก คาดว่า จะได้รับภาพช่วงปลายเดือนเมษายน ๒๕๕๕ และจะนำเสนอให้สำนักงานนโยบายและบริหารจัดการน้ำและอุทกภัยแห่งชาติเพื่อใช้เป็นข้อมูลสนับสนุนในการดำเนินงาน และนำเสนอให้ที่ประชุมทราบในครั้งต่อไป

๗) การประปาส่วนภูมิภาค

ผู้แทนการประปาส่วนภูมิภาค รายงานสถานการณ์ภัยแล้งและการดำเนินการแก้ไข ปัญหา ให้ที่ประชุมทราบ ดังนี้

๗.๑) พื้นที่ที่ประสบปัญหาการขาดแคลนน้ำดิบเพื่อการผลิตน้ำประปา จำนวน ๒ แห่ง ประกอบด้วย พื้นที่อำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด และพื้นที่จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ซึ่งจะจ่ายน้ำเป็นเวลา สำหรับพื้นที่จังหวัดอุดรธานี ยังอยู่ในช่วงเฝ้าระวังเนื่องจากปริมาณน้ำดิบเริ่มลดน้อยลง

๗.๒) ประสานงานกับกรมทรัพยากรน้ำบาดาลในการจัดทำแผนพัฒนาแหล่งน้ำบาดาลในพื้นที่จังหวัดประจวบคีรีขันธ์เพื่อแก้ไขปัญหาการขาดแคลนน้ำดิบ และเข้าร่วมโครงการพัฒนาแหล่งน้ำบาดาลขนาดใหญ่ โดยใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยบริเวณพื้นที่ชายฝั่งแม่น้ำสายหลัก ซึ่งเรียกว่า “Riverbank Filtration หรือ RBF” ซึ่งเป็นโครงการแก้ไขปัญหาการขาดแคลนน้ำ โดยการนำน้ำบริเวณชายฝั่งแม่น้ำที่มีศักยภาพน้ำใต้ดินมาใช้ร่วมกับน้ำผิวดินเพื่อใช้ในการอุปโภคบริโภคและอุตสาหกรรม ทั้งนี้ กรมทรัพยากรน้ำบาดาลจะจัดสรรงบประมาณปี ๒๕๕๖ เพื่อดำเนินการ

๘) การประปานครหลวง

ผู้แทนการประปานครหลวง รายงานให้ที่ประชุมทราบว่า เมื่อวันที่ ๑๖ เมษายน ๒๕๕๕ ได้ตรวจพบปริมาณสาหร่ายในแม่น้ำเจ้าพระยาซึ่งเป็นแหล่งน้ำดิบในการผลิตน้ำประปา ทำให้มีผลกระทบต่อระบบการสูบน้ำ จึงได้ดำเนินการแก้ไขซึ่งสามารถแก้ไขได้ภายใน ๓ วัน ระบบการสูบน้ำจึงดำเนินการได้ตามปกติ จากการตรวจสอบพบว่า เกิดขึ้นในช่วงที่น้ำเค็มขึ้นสูง มีการระบายน้ำจากเขื่อนเจ้าพระยาน้อย ในปริมาณ ๘๖ ลบ.ม./วินาที มวลน้ำเค็มจึงได้ดันให้อาหารของสาหร่ายขึ้นมา ทำให้สาหร่ายได้รับอาหารและเกิดการขยายตัว อย่างไรก็ตาม การประปานครหลวงจะเฝ้าระวังและติดตามสถานการณ์คุณภาพน้ำต่อไป

๙) กรุงเทพมหานคร

ผู้แทนกรุงเทพมหานคร รายงานให้ที่ประชุมทราบ ดังนี้

๘.๑) ปริมาณฝนสะสมรายปี (วันที่ ๑ มกราคม - ๒๓ เมษายน ๒๕๕๕) = ๒๒๙.๕ มม. ซึ่งมากกว่าค่าเฉลี่ย ๒๑ ปี (๑๘๖.๕ มม.) = ๒๓ %

๘.๒) ปริมาณฝนสะสมรายเดือน (วันที่ ๑ - ๒๓ เมษายน ๒๕๕๕) = ๘๓.๕ มม. ซึ่งน้อยกว่าค่าเฉลี่ย ๒๑ ปี (๘๗ มม.) = ๔.๖ %

๘.๓) ปัจจุบันได้ดำเนินการขุดลอกท่อระบายน้ำ คู คลอง และบำรุงรักษาเครื่องจักร ให้มีความพร้อมเพื่อเตรียมการป้องกันอุทกภัย

ประธานมอบหมายให้หน่วยงานต่างๆ ดำเนินการ ดังนี้

ให้ทุกหน่วยงานเฝ้าระวังและติดตามสถานการณ์ภัยแล้ง

มติที่ประชุม : รับทราบและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องรับไปดำเนินการ

เลิกประชุมเวลา ๑๒.๓๐ น.

(นายวิทยา ผลประไพ)

ผู้อำนวยการกลุ่มงานเลขานุการ
คณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ
ผู้จัดทำรายงานการประชุม